

EKSPRESNIH 5

Smo resnično inovativni

V sredo je Gospodarska zbornica Slovenije v partnerstvu z ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija dvanajstim slovenskim podjetjem podelila zlato, petindvajsetim pa srebrno nacionalno priznanje za inovacije. Med njimi so, na primer, simulator za osnovno šolanje pilotov z VR-očali, zložljive turne smuči, platforma pametnega električnega števca, pa tudi nova, do otrok prijazna oblika antibiotika. Ekipa, ki na GZS dela na področju spodbujanja inovativnosti, je zelo široka, za odgovore pa smo tokrat zaprosili Simono Rataj, vodjo področja za tehnološki razvoj in inovativnost na GZS.

Jana Zupančič Grašič

Ratajeva pravi, da raznolikost inovacij, ki so jih snovalci letos predstavili na več regionalnih dogodkih, kaže, da smo v Sloveniji resnično inovativni in da aktivno rešujemo izzive, ki jih prepoznavamo v svojem domačem ali službenem okolju. Poleg tega veseli dejstvo, da inovativnost ne vznika le v gospodarskem sektorju, ampak tudi na področju šolstva, sociale in zdravstva. Prihodnji cilj pa je, kot so poudarili na GZS ob konferenci v okviru Dneva inovativnosti, da bo ta v prihodnje zaživela tudi na področju ponovne uporabe odpadkov.

1 V zadnjih 15 letih je GZS v vseh slovenskih regijah nagradila več kot 8400 inovatorjev ter na nacionalni ravni podelila 124 zlatih priznanj. Kateri so glavni kriteriji, da se podjetje uvrsti med kandidate, kaj nazadnje odloča o žlahtnosti priznanja?

Izbor GZS za najboljše inovacije poteka dvostopenjsko. Na prvi stopnji območne in regionalne gospodarske zbornice razpišejo natečaje za inovacije, pri čemer se prijavljene inovacijske projekti ocenjujejo po usklajenih merilih, najboljše pa so tudi nagrajene (z zlatim, srebrnim oz. bronastim priznanjem). Na drugo, nacionalno

stopnjo se uvrstijo najboljše inovacije iz trinajstih regij Slovenije.

Pridobiti zlato priznanje na slovenski ravni pa ni lahko. Izpolnjevati je treba več meril: da je inovacija izvirna (nova oz. dosti boljša od obstoječega na trgu); z njo povezana intelektualna lastnina mora biti zaščitena (patent, poslovna skrivnost, model, blagovna znamka); biti mora tržno uspešna in prepoznana kot koristna pri kupcih, dobaviteljih, uporabnikih; prinašati mora koristi za podjetje, ki niso finančno merljive, in dobrobit za družbo; spodbujati mora inovacijsko kulturo v podjetju oz. jo nadgrajevati, povrh vsega pa mora izkazovati pozitiven vpliv na okolje.

2 Kaj odlikuje ustvarjalce inovacij oz. kako sploh nastane dobra inovacija?

Če uporabim besede inovatorjev, dobrih idej ni mogoče uresničiti brez odličnih strokovnjakov, ki jih je v Sloveniji veliko. Sicer pa gre za ljudi, ki vidijo izzive v svojem okolju. So tisti, ki zagnano in vztrajno iščejo rešitve, jih najdejo in tudi uspešno realizirajo, dvomom navkljub. Imajo znanje, sanje, želje

po boljšem svetu, kreativne ideje. Sposobni so se odzvati na potrebe s trga, slediti trendom razvoja v širšem okolju. Znajo pa tudi sodelovati, povezovati razvoj in marketing ter z dobro ekipo v inovativnem okolju izdelati produkt, ki presega konkurenčne. Inovativna podjetja podpirajo svoje zaposlene na omenjenih področjih in tako na dolgi rok ohranjajo prednost pred tekmeči.

3 Večkrat je bilo že slišati, da slovenske inovatorje čaka kup birokracije, ki lahko delo oteži, zavleče, povzroči dodatne stroške. Problem manjših inovatorjev je tudi to, da morajo razvoj svoje ideje večinoma financirati sami ...

Težko vprašanje za Ekspresnih 5. Natančen odgovor je odvisen od primera do primera. Ekspresni odgovor bi bil, da ima vsaka vrsta financiranja svoja pravila igre, pa naj gre za posojila, zasebne vlagatelje, javna sredstva (slovenska ali evropska), množično financiranje ali lastna, zasebna sredstva. Vsak vir ima prednosti in slabosti, pomemb-

no je izbrati ustreznega za vsako fazo razvoja inovacije. Za vse pa velja enako osnovno načelo: treba je dokazati, da ima ideja trg, da rešuje realne težave potencialnih uporabnikov, da je uporabna in da za njo stoji ekipa, ki jo je sposobna uresničiti in prodati. Iz opisanega je jasno, da je nemogoče, da bi enemu človeku uspelo narediti vse naštet. Zato je tako pomembno sodelovanje z ljudmi, ki verjamejo v idejo in imajo ustrezno znanje in kompetence. Potem je rojstvo in odraščanje inovacije preprostejše.

4 Kje vse se kažejo koristi prebojnih inovacij?

Inovacije so temelj konkurenčnosti, tako na ravni podjetja kot na ravni slovenskega gospodarstva. Če pogledamo samo dosedanje dosežke letošnjih 38 nacionalnih kandidatov; vsi skupaj so imeli skoraj 115 milijonov evrov dodatnega prihodka; dobiček vseh skupaj zaradi inovacij se je po ocenah zvišal za dobrih pet milijonov evrov, število novih delovnih mest je zaradi inovacij naraslo povečalo za 477, ob tem, da so se ohranila tudi vsa obstoječa. Podjetja pa so z inovacijami skupno prihranila vsaj pol milijona evrov. Zelo pogosto inovacije prinašajo tudi koristi za družbeno okolje – še posebno če imajo zelo pomembno okoljsko noto.

5 Na letošnjem Dnevu inovativnosti je potekala tudi konferenca o priložnostih in možnostih krožnega gospodarstva. Zakaj prav ta tema?

Tema je aktualna, tudi v Sloveniji, kjer se že vzpostavlja strateško razvojno inovacijsko partnerstvo (SRIP Krožno gospodarstvo). Gre za drugačen, sistemski pristop k razvoju inovacij, za možnosti ohranjanja in obnavljanja ekosistemov, popolno izkoriščenost izdelkov in njihovo podaljšano življenjsko dobo, za zmanjšanje odvečne porabe energije in surovin pri proizvodnji in uporabi, za kroženje snovi in materialov ob koncu njihove uporabe in ne nazadnje zamenjavo starih tehnologij, postopkov, materialov z novimi, učinkovitejšimi. Kot je znano, se vodilna svetovna in evropska podjetja ter mesta s podporo EU, OECD usmerjajo v krožno gospodarstvo, s čimer prevzemajo aktivno vlogo pri prehodu na miselnost »iz odpadkov v dodano vrednost«. Te pobude so sprožile nov val inovacij, ki ustvarjajo nove verige vrednosti, močnejše gospodarstvo in boljše okoljske rezultate. Želimo si, da bi inovativnost zaživela tudi na področju ponovne uporabe odpadkov v Sloveniji.

J. Z. G.

Posebno priznanje za mlado podjetje je prejel David Knez, Individual, za elastično vezalko z rinčico, o kateri je spregovoril tudi na sklepni predstavitvi nagradjenih inovacij. VIR: GZS/FOTO ŽARE MODLIČ

Simona Rataj

Ne zamudite!
V ponedeljek,
2. oktobra,
izide nova številka
brezplačne priloge Dela
in Slovenskih novic.

BREZPLAČNA PRILOGA
Vsak prvi ponedeljek v mesecu
v Delu in Slovenskih novicah.

V tej številki preberite:

- Super seniorji: Podelili smo priznanja!
- Igor Akrapovič: Poslovna plat je nujno zlo
- Diabetes: Predobro ni zdravo
- Razstrupljanje: Proti scavnim in drugim nadlogam
- Maraton: 42 pomladi za 42 kilometrov